

MINISTERIET FOR
FAMILIE- OG
FORBRUGERANLIGGENDER

Danske Slagtermestres Landsforening
Poppelvej 83
Postbox 709
5230 Odense M.

MINISTEREN

J.nr.: 354
Den

Kære Lars Stjernholm og Torsten Buhl

I har på vegne af Danske Slagtermestres Landsforening med brev af 6. april 2006 stillet mig en række spørgsmål og forslag omkring den veterinære kødkontrol.

Først og fremmest glæder det mig naturligvis at læse, at Danske Slagtermestres Landsforening grundlæggende finder, at fødevarekontrollen er betryggende rent fødevarer sikkerhedsmæssigt.

Alligevel oplever nogle af jeres medlemmer, at der er problemer med uigennemskuelige regninger for veterinærkontrollen, forskelle i kontrollen mellem fødevareregioner, stigende udgifter med mere.

Jeg er enig med Danske Slagtermestre i, at vi må have en konstruktiv dialog om disse forhold. Jeg skal samtidig understrege, at kødkontrollen jo er et område, der er gennemreguleret af EU regler, og nogle af reglerne er forholdsvis nye.

./.

Jeg vil knytte nogle mere overordnede kommentarer til Danske Slagtermestres brev, og jeg har bedt Fødevarestyrelsen om at kommentere mere konkret på de enkelte spørgsmål og forslag. Styrelsens kommentarer fremgår af vedhæftede bilag.

Danske Slagtermestre anfører, at man fornemmer, at kontrollen er forskellig regionerne imellem og, at de enkelte regioner har forskellige kæpheste.

Det er som bekendt Fødevarestyrelsen, der administrerer kødkontrollen. Vi har netop ved årsskiftet fået en ny struktur i Fødevarestyrelsen og dermed i fødevareregionerne. Denne omstrukturering får ikke mindst indvirkning på kødkontrollen. Jeg er overbevist om, at vi vil få at se, at samlingen i tre store regionscentre på sigt vil medføre en mere ensartet kontrol på tværs af landet.

Samtidig er der også som følge af den nye struktur oprettet en særlig kødcontroller funktion, som skal være med til at sikre mere ensartet kødkontrol på tværs af regionerne, effektivisering, og opfølgning på udviklingen i enhedsomkostninger i kødkontrollen.

Med hensyn til udgifter i kødkontrollen er princippet, at virksomhedernes betaling skal dække omkostningerne ved kontrollen, hverken mere eller mindre. Fødevarestyrelsens regnskaber viser ikke overskud på disse opgaver, og en eventuel opfattelse i erhvervet af, at man betaler for mere end man får, mener jeg er ubegrundet.

Endelig er jeg enig med Danske Slagtermestre i, at kontrollen skal målrettes de virksomheder, som erfaringsmæssigt har problemer med at overholde reglerne. Jeg mener, at Fødevarestyrelsen har udviklet gode systemer til at sikre, at ressourcerne koncentrerer om de virksomheder, der har problemer med at overholde reglerne, og at kontrollen generelt tilrettelægges på en behovsbaseret måde.

Jeg vil gerne tilføje, at der som led i regeringens såkaldte "Nul-tolerance-plan" vil komme yderligere fokus på virkemidler til at sikre, at problemvirksomheder retter ind.

Herudover vil jeg henvise til Fødevarestyrelsens notat.

Med venlig hilsen

Lars Barfoed

Fødevarestyrelsen

Regninger for veterinærkontrollen

Betalingen for veterinærkontrol i kødvirksomheder er delvis EU-harmoniseret, hvilket begrænser mulighederne for national regulering af området. Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at Landsforeningen organiserer virksomheder, der er omfattet af tre forskellige betalingsordninger, hvilket naturligvis kan gøre det vanskeligt at sammenligne fra den ene virksomhed til den anden.

En væsentlig del af foreningens medlemmer er såkaldte ”hjemmemarkedsslagterier”, som er omfattet af regeringens konkurrenceevnepakke, og derfor betaler de laveste takster, EU-reguleringen tillader, mens resten af kontrolomkostningerne dækkes af en pulje fra konkurrenceevnepakken. Disse virksomheder betaler en simpel stykbetaling pr. slagtet dyr.

En anden del af virksomhederne betaler efter bestemmelserne om ”øvrige virksomheder” i Fødevarestyrelsens betalingsbekendtgørelse. Disse virksomheder betaler en kvartersats for den tid kontrollen besøger virksomheden, samt et grundgebyr for hvert tilsyn.

Endelig er der den tredje gruppe, som betaler efter reglerne om ”kødvirksomheder med hyppigt tilsyn” i betalingsbekendtgørelsen. Det skal erkendes, at beregningen af betalingen for denne gruppe kan virke kompliceret, hvilket især skyldes, at betalingen beregnes på grundlag af de direkte realiserede kontrolomkostninger forbundet med kontrollen af den enkelte virksomhed. Det betyder bl.a., at lønomkostninger m.v. gøres op for den enkelte kontrolmedarbejder og fordeles forholdsmæssigt mellem de virksomheder, den pågældende har deltaget i kontrollen af. Hertil kommer så en række fællesudgifter for kontrollen, som fordeles på virksomhederne proportionalt med de direkte kontrolomkostninger.

Det er korrekt, at nogle - især mellemstore – kødvirksomheder med hyppigt tilsyn har oplevet stigninger i kontroludgifterne i de senere år. De samlede kontroludgifter er ikke steget væsentligt. Når fordelingen mellem de store og de mellemstore virksomheder har ændret sig, er det et udtryk for, at fordelingen med de nye systemer er blevet mere omkostningsægte.

Når Landsforeningen anfører, at man finder det urimeligt, at medlemmerne med hyppigt tilsyn betaler udgifterne til sygefravær blandt kontrolpersonalet, må Fødevarestyrelsen henvise til, at de samlede omkostninger ved kontrollen skal dækkes af erhvervet – det gælder også de omkostninger, der følger af kontrolpersonalets eventuelle sygefravær. Der har ikke ved hidtidige drøftelser med erhvervet været noget generelt ønske om, at omkostningen ved almindeligt sygefravær skal dækkes af en særlig fælles pulje. Styrelsen kan dog oplyse, at den modsatte holdning har været tilkendegivet vedrørende spørgsmålet om langtidssygdom. Af samme årsag vil det ved den kommende høring af en ny betalingsbekendtgørelse blive foreslået, at omkostningerne ved langtidssygdom blandt kontrolpersonalet i virksomheder med hyppigt tilsyn skal dækkes gennem fællesudgifterne.

Forskel på kontrol i regionerne

Kontrollen med detail-virksomheder tilrettelægges med udgangspunkt i fælles retningslinier. Ved hvert kontrolbesøg i detail-leddet skal de tilsynsførende altid kontrollere hygiejne, virksomhedens egenkontrol samt korrekt ophængning af kontrolrapporten. Dette sikrer en ensartet prioritering i kontrolindsatsen på tværs af virksomheder og regioner.

Endvidere skal den tilsynsførende kontrollere et yderligere lovgivningsområde i detail-leddet, f.eks. mærkning, hygiejneuddannelse eller emballage. Denne såkaldte ”kontrol med skiftende lovgivningsområder” tilrettelægges som kontrolprojekter med henblik på at sikre, at kontrollen kommer alle lovgivningsområder igennem i løbet af en periode. Projekterne kan godt være forskellige fra region til region i en periode, og dermed umiddelbart fremtræde som en forskelligartet prioritering af indsatsen. Men over en periode på få år vil de samme projekter være gennemført i alle regioner, og dermed opnås ensartethed i indsatsen.

Kontrollen med de små slagtehus tilrettelægges med udgangspunkt i særlige retningslinier for planlægning af kontrollen med slagterier og kødvirksomheder, som bl.a. indebærer, at der skal udarbejdes kontrolplaner for de enkelte virksomheder ved brug af fælles skabeloner. Brugen af disse standardværktøjer bidrager til en ensartet kontrol virksomhederne imellem.

Det skal i øvrigt understreges, at medlemmerne af Danske Slagtemestres Landsforening altid kan tage kontakt til den stedlige kontrolchef, hvis der er forhold i kontrollen og vedrørende reglerne, som medlemmerne ikke forstår eller i øvrigt gerne vil drøfte. Alle henvendelser vil blive behandlet. Hertil kommer naturligvis, at eventuelle indskærpelser kan blive uddybet hos Fødevareregionen og prøvet i Fødevarestyrelsen i Mørkhøj, og at afgørelser kan påklages.

Brug i kontrollen af personer med anden uddannelsesmæssig baggrund end dyrlæger
Kontrolforordningen¹, som er en af en række nye forordninger, der er taget i anvendelse fra 1. januar 2006, lægger rammerne for den danske fødevarekontrol, herunder også rammerne for kontrolpersonalets faglige kvalifikationer.

Det betyder, at personer beskæftiget med offentlig fødevarekontrol skal have en relevant uddannelse indenfor det område, de er beskæftiget med og som sætter dem i stand til at udføre deres opgaver på en kompetent måde.

Til at varetage den offentlige kontrol på fødevareområdet er i Fødevarestyrelsen ansat personer med vidt forskellig uddannelsesmæssig baggrund og tæller foruden dyrlæger og tilsynsteknikere bl.a. også bromatologer og levnedsmiddelteknikere.

Når det drejer sig om den offentlige kontrol på slagterier, vildthåndteringsvirksomheder og på opskæringsvirksomheder, der markedsfører fersk kød gælder særlige krav til kontrolpersonalet faglige kompetencer. Det betyder ifølge kontrolforordningen for animalske fødevarer², at det er en dyrlæge, der har ansvaret for kontrollen på disse virksomheder. Dyrlægen kan lade sig bistå af tilsynsteknikere til at udføre kontrolopgaverne.

Kontrol i små og store forædlingsvirksomheder

Med hensyn til Danske Slagtemestres opfattelse af, at små og store forædlingsvirksomheder udsættes for samme kontrol, har Fødevarestyrelsen en række initiativer gennem de seneste år med henblik på at gøre kontrollen mere behovsorienteret.

EU's kontrolforordning foreskriver, at den offentlige kontrol skal være regelmæssig og bygge på en risikovurdering. Endvidere skal kontrollen tilrettelægges under hensyntagen til de kon-

¹ Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes.

² Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum.

krete risici i virksomheden, virksomhedens efterlevelse af egenkontrolprogrammet samt eventuelle sanktioner, som er givet i forbindelse med tidligere kontrol.

Fødevarestyrelsen har implementeret kravet om risikobaseret kontrol i auditfrekvensvejledningen i form af et risikovurderingssystem, som bruges til at udmåle kontrolomfanget for fødevarevirksomheder på brancheniveau. I dette system vurderes alle typer fødevarevirksomheder på objektive kriterier, og omfanget af kontrol fastsættes med udgangspunkt i de risici for fødevaresikkerheden, som er forbundet med de enkelte branchers aktiviteter.

I forhold til detail-handelskontrollen bruges systemet til at sikre, at de virksomheder, som vurderes at have de største risici for fødevaresikkerheden som udgangspunkt får mest kontrol. Dog tages der i høj grad hensyn til de konkrete erfaringer med den enkelte virksomhed således, at kontrolressourcerne flyttes fra de virksomheder, som viser, at de kan og vil overholde reglerne, til problemvirksomhederne.

I forhold til kontrollen med engrosvirksomheder med behandling, f.eks. de små slagtehuse, rummer auditfrekvensvejledningen retningslinier for, hvordan den overordnet auditfrekvens på f.eks. 4-6 årlige audits fastlægges konkret for den enkelte virksomhed. Fødevareregionerne skal for hver enkelt engros-virksomhed med behandling lave en behovsvurdering, hvor virksomheden bedømmes ud fra faste objektive kriterier om særlige risici forbundet med produktionen, egenindsats, efterlevelse af egenkontrollen og omfanget af eventuelle tidligere sanktioner. Virksomhedens størrelse indgår også som en kriterium. Slutteligt skal der for f.eks. de små slagtehuse udarbejdes en kontrolplan med udgangspunkt i en fast standard, hvor fødevareregionen i fastlæggelse af kontrolfrekvenser på de enkelte regel-områder også skal vurdere bl.a. virksomhedens efterlevelse af egenkontrolprogrammet og eventuelle sanktioner fra tidligere kontrol.

Målbretning af kontrollen mod problemvirksomheder

Fødevarestyrelsen gennemfører et arrangement for brancheorganisationer og forbrugerorganisationer i slutningen af maj i år, hvor systemerne til risikovurdering og behovsbaseret af kontrollen bliver gennemgået. Ved den lejlighed vil der blive rig mulighed for at drøfte gode ideer til eventuelle forbedringer af disse systemer.